

НАКОН ОБИЛАСКА 70 СЕОСКИХ УСТАНОВА ИНСПЕКЦИЈА УПОЗОРИЛА

Школе пред затварањем, ђаци немају ни воду за пиће

■ Оно што ће неким школама недостајати у наредном периоду јесу ученици. Наиме, већина школа суочена је с трендом смањења уписаних ученика. Поједина подручна одјељења која у овом тренутку имају неколико ученика, од наредне године, према изгледима, неће имати нових првака, наводе у извјештају

Ученици из сеоских школа немају исте услове за учење и рад као њихови другари из града, почев од недоступности воде за пиће у самим објектима, до недостатка опреме и стручног особља, што уз лошије услове за живот у тим мјестима доприноси затварању подручних одјељења. Инститиција Заштитника људских права и слобода обишла је око 70 сеоских основних школа у Црној Гори, током 2019. године, у оквиру друге фазе пројекта „Пројекат приступа правди свој дјечи Црне Горе“, уз подршку Уницефа. Посјећени су основци на подручју школа из Барутане, Биоча, Лепенца, Куча, Пипера, Прошћења, Његовуђе, Вилуса, ЈУ образовног центра у Шавнику, и др. Подијељени су промотивни флајери „Ја се зовем дијете“, у циљу упознавања с могућностима и начи-

Фотографије из Извјештаја

нима обраћања надлежним органима, у остваривању својих права.

– Учили смо да постоје велики изазови у остваривању права на образовање у сеоским подручјима, а да дјеца која живе у овим срединама јесу ризична категорија којој је упитно

остваривање и других права загарантованих међународним и домаћим законодавством. У овим школама запазили смо да управе школа, наставно особље и запослени, великом посвећеношћу и трудом чине све да дјеца одрастање и образовање, у понекад веома суровим усло-

вима, учине што љепшим и ведријим. Ове школе нијесу опремљене као градске школе, па учитељи и наставници треба да буду креативни у обрађивању наставних јединица. Недостатак стручног особља за поједине наставне јединице је проблем с којим се неке школе суочавају, а педагога и психолога имају једном у седмици или уопште немају. Чињеница је да су бројни објекти веома дотрајали. Ученици појединих сеоских школа у школском објекту немају приступ безбједној води за пиће. Евидентно је да има и оних објеката који су дјелимично реконструисани или адаптирани, те добију воду са градских водовода. Оно што ће неким школама да недостаје у наредном периоду јесу ученици. Наиме, већина школа суочена је с трендом смањења уписаних ученика, поједина подручна одјељења

која у овом тренутку имају неколико ученика, према изгледима од наредне године неће имати нових првака, што је последица миграција становника из тих подручја. Због недостатка адекватних услова за живот, или недовољне подршке да остану у својим домаћинствима, недостатка других услова потребних за живот и рад, многе породице одлазе у градске средине, махом Подгорицу и приморје. Оваква ситуација доводи до гашења подручних одјељења, односно појединих школа – истичу у извјештају. Омбудсман наводи да све наведено изискује озбиљни приступ релевантних чинилаца. – При овим посјетама одржане су и креативно-едукативне радионице и трибине, током којих је разговарано детаљније и о надлежности заштитника, када су у питању права дјече

и младих. Постојање и опстанак сеоских и подручних школа од великог је значаја како за ученике који их похађају, тако и за опстанак села и малих мјеста. Школа је и мјесто окупљања дјече и младих. Постојање школа једна је од гаранција за останак младих људи на селима, а што представља и примарни предуслов за развој села или малог мјеста, за развој пољопривреде и производњу здраве хране. Наша препорука је да се подстакну стручњаци из различитих струка и професија да поведу рачуна и пажљиво размисле о овом проблему, са свих аспеката, а најприје у вези с подстицањем natalитета и равномјерним регионалним развојем – препорука је омбудсмана.

У извјештају се наводи да су школе централна мјеста различитих активности и догађаја од значаја за мјештане.

– Подсјећамо да је према подацима Монстата 110 о основним демографским показатељима, негативан природни прираштај у 15 црногорских општина, које у највећој мјери имају и негативан миграциони салдо. Двије општине имају нулти природни прираштај, док је шест општина с позитивним природним прираштајем: Котор, Бар, Тиват, Подгорица, Рожаје и Будва. Наведене општине, осим Рожаја, имају позитиван и миграциони салдо.

Д.Б.

Ученици пјешаче и по пет километара

Омбудсман је у годишњем извјештају навео да питање ђачког превоза није регулисано на начин како би свој дјечи превоз био доступан, независно од тога да ли има градског/приградског превоза. Током године догађало се да ученици појединих сеоских подручја нијесу имали превоз или је тај превоз укључив, због чега су ученици били онемогућени да похађају наставу.

– Заштитник запажа да је организација превоза ученика неуједначена: негдје ученици користе градско/приградско превоз који обезбјеђују приватни превозници, негдје користе превоз који је организовала образовна установа (ђачки комби), а у појединим срединама уопште нема организованог превоза, те га морају обезбједити родитељи. Министарство просвјете, сходно закону, партиципира у цијени превоза и то у износу од

40 одсто за ученике основних, а 20 одсто за ученике средњих школа и студенте. Организовање превоза у градском и приградском саобраћају у надлежности је локалне управе, па општине, свака понаособ додјељују линије превозницима, који обављају превоз путника у складу са својим пословним интересима. Међутим, постоје случајеви гдје није организован јавни превоз па ученици који путују од куће до школе пет и више километара не могу да остваре право на партиципацију. Министарство просвјете најавило је да ће се за потребе превоза извршити набавка 30 нових комби возила, што ће према мишљењу заштитника, у великој мјери олакшати превоз ученика у подручјима у којима је отежано организовање редовних линија – кажу у извјештају.

КОНФЕРЕНЦИЈА О РАЧУНАРСТВУ У БУДВИ

Стручњаци из 45 држава

Медитеранска конференција о рачунарству МЕЦО отворена је јуче у Хотелу „Будва“ и окупила кроз онлајн форму, преко 650 аутора из преко 45 земаља с пет континента, који учествују у раду 15 тематских секција и 30 сесија, што је рекордни број учесника ове конференције.

Конференција је почела уводним предавањем Ралфа Г. Хервича из НВИДИЕ, једног од највећих произвођача графичких чипова и система на чипу за мобилни и аутомобилско тржиште. Говорио је о пројектовању интелигентних система за аутоматска превозна средства. Конференцијом традиционално председавају Радован Стојановић с Електротехничког факултета и Лех Јозвиак с Андохвен техничког Универзитета.

Конференција у Будви

– После десет година рада, без сумње, МЕЦО представља црногорски бренд у науци, с високим технологијама и иновацијама. Зборник радова је обима 2.000 страница, а садржи искључиво пуне, строго рецензиране радове – навео је професор Стојановић. Д.Б.

ВИЈЕЋЕ ФАКУЛТЕТА ЈЕДНОГЛАСНО ДОНИЈЕЛО ОДЛУКУ

Ивошевић предложен за декана Поморског

■ Аутор је 15 радова објављених у релевантним научним часописима, учествовао је на 45 домаћих и међународних конференција

Вијеће Поморског факултета Котор Универзитета Црне Горе поново је јуче на сједници предложило професора Шпира Ивошевића за декана Поморског факултета, за мандатни период 2020–2023. године.

Из УЦГ је саопштено да је професор Ивошевић био једини кандидат, којему су чланови вијећа једногласно укавали повјерење.

– Његов избор треба да верификује Управни одбор Универзитета Црне Горе. На функцији декана Поморског факултета Котор налази се од 25. септембра 2017. године. Професор Ивошевић је у академско звање ванредног професора за област Поморске на-

Шпиро Ивошевић

уке на Поморском факултету Котор изабран 2018. године, док је од 2005. обављао дуж-

ност руководиоца система квалитета на Факултету за поморство.

Прије свог деканског мандата, био је на позицији продекана за квалитет и међународну сарадњу од 2014. године.

Професор Ивошевић је аутор 15 радова објављених у релевантним научним часописима, учествовао је на 45 домаћих и међународних конференција, а био је и активан на бројним националним и међународним пројектима реализованим на Поморском факултету – наводе у саопштењу.

Универзитет је прошле седмице започео процедуру избора декана и на Архитектонском факултету, чији је садашњи руководиоца Светислав Поповић. Д.Б.